

SIVAS KATLIAMINI GERÇEKLEŞTİREN GÜÇLERLE ÜLKEMİZDE EGEMEN OLAN ANTİDEMOKRATİK YAPI İÇ İÇEDİR

18 yıl önce Sivas'ta Madımak Oteli'nde yakılarak öldürülen 33 yazar, aydın ve ozan Sivas'a barışın, kardeşliğin, dayanışmanın sözünü büyütmek için gitmişlerdi. Herhangi bir dinin, mezhebin ya da etnik kökenin bir diğeri üzerinde baskı kurmadan yaşayabileceğini anlatmanın arayışı içindeydiler. Onlar, Anadolu topraklarının kanla değil, sevgiyle ve insancılıkla sulanmasından yanaydılar.

Onların üzerine salınan azgın gerici faşist güruhun amacı ise aydınlığın üzerini gericiğin karanlığının örtmesiydi. Bu nedenle linç ve katliam yoluna başvurdular. Merkezi ve yerel idare tarafından cesaretlendirildikleri ayyuka çıkan katliamcı ilişki ağının hedefi, gerçekte ülkemizin geleceğini aydınlatan umutlara ve hümanizmaya yönelikti.

2 Temmuz 1993'te yaşanan Sivas katliamının sorumluları yetkililerin güdümünde ateşe körükle giden katliamcı gelenektir. Bu gerici/faşist geleneğin kendisi dışındaki toplum kesimlerine karşı giriştiği saldırganlık, ülkemizdeki toplumsal atmosferi sürekli olarak zehirlemektedir. Öncüllerine Çorum ve Maraş katliamlarında da tanık olduğumuz, ilerici aydın toplum kesimlerine karşı duyulan tahammülsüzlüğü öldürme/yok etme güdüsü üzerinden gerçekleştiren faşizm, Sivas katliamında görüldüğü gibi dinci gericiliği de kucaklamaktadır.

Aradan geçen 18 yıla karşın Sivas katliamının derinliklerindeki sorunların üzeri örtülmektedir. Oysa yapılması gereken katliamın birinci derece muhatapları ile duyarlı kamuoyunun çağrılarının dikkate alınması ve Türkiye'nin Sivas katliamı ve antidemokratik yapıyla yüzleşmesidir.

Türkiye'de bugün din ve devlet işlerinin birbirinden bağımsız gerçek bir laik yapıya kavuşturulması, bütün dinsel, mezhepsel, etnik oluşumlara eşit mesafede durulması hayatiyet arz etmektedir. Türkiye'de toplumsal yapının demokratikleştirilmesinin bazı temel unsurları bizzat bu alanda bulunmaktadır.

Duyarlı kamuoyunun yıllardır dillendirdiği Madımak'ın müze olması talebi de bir an önce gerçekleştirilmeli ve katliamın muhataplarının kontrolünde özerk bir yapıda kurgulanmalıdır.

TMMOB Makina Mühendisleri Odası bu demokratik talepler çerçevesinde Sivas katliamını kınamakta, düşmanlık tohumları eken gericiliğe karşı barışı ve kardeşliği savunmaktadır.

Ali Ekber ÇAKAR
TMMOB Makina Mühendisleri Odası
Yönetim Kurulu Başkanı
(1 Temmuz 2011)

LUNAPARK VE EĞLENCE ALANLARINDA GERÇEKLEŞEN ÖLÜMLÜ KAZALAR DENETİMSİZLİĞİN BOYUTLARINI ORTAYA KOYUYOR

Yaz aylarının gelmesiyle birlikte on binlerce insanın sıcak yaz günlerinde başta çocuklar olmak üzere aileleriyle birlikte gittiği ve ülkemizin birçok yerinde bulunan sabit ya da mobil lunapark ve eğlence mekânları dolmaya başladı. Tesislerin aktif olarak çalışmasıyla birlikte maalesef üzücü kazalar ve ölüm haberleri de duyulmaya başlanmıştır. Trabzon, Adıyaman, İstanbul Küçükçekmece ve Balıkesir'deki lunapark ve eğlence alanlarında gerçekleşen ölümlü kazalar önümüzdeki dönemde yaşanacak olası kazaların habercisi niteliğindedir.

Daha önce de defalarca söyledik: Denetimsizlik acı facialara ve ölümlere yol açmaktadır.

Mevzuatlarımızda lunaparklar, oyun ve eğlence alanları, sıhhi müesseseler içerisinde umuma açık istirahat ve eğlence yerleri olarak adlandırılmaktadır. Bu iş yerlerinin buldukları sınırlar dikkate alınarak ilçe belediyeleri ve büyükşehir belediyeleri tarafından ruhsatlarının verilmesi ve denetimlerinin yapılması gerekmektedir.

Sayıları her geçen gün daha da artan bu eğlence alanlarında kullanılan discovery, hızlı tren, gondol vb. eğlence makinelerinin periyodik kontrollerinin yapılması, emniyet aksamalarının test edilmesi gerekmektedir. Bu kontrollerin süreleri ilgili mevzuatlarda ve standartlarda açıkça belirtilmiştir. Aylık ve yıllık olarak kontrollerin yapılmasının yanı sıra günlük olarak da işletmeye alınmadan önce tüm emniyet tedbirlerinin çalıştığı kontrol edilerek çalıştırma işlemi yapılmalıdır. Bu kontrollerin de kayıt altına alınması gerekmektedir.

Halkımızın özellikle hafta sonları kalabalıklar halinde eğlendikleri bu yerlerde herhangi bir olay veya yangın çıkması halinde güvenli bir şekilde boşaltılmasından, makinaların operatörlerinin eğitimlerine kadar sorgulanması ve denetlenmesi gereken birçok nokta

vardır. Öyle ki kaldırım taşları üzerine oturtulmuş, zeminlerine uygun bir şekilde montajı yapılmamış eğlence makineleriyle halkımızın can güvenliği tehlikeye atılmaktadır.

Bu iş yerlerinin ilçe belediyeleri ve büyükşehir belediyeleri tarafından çalışma ruhsatlarının verildiği bilinmektedir. Ancak tamamen bir mühendislik tasarımı olan ve yüzlerce hareketli parça ve güvenlik aksamaları ile devasa konstrüksiyonlar olarak imalatı yapılan bu cihazların test ve kontrollerinin ve güvenlik aksamalarının uzman makina mühendisleri nezaretinde yapılması gereği ihlal edilmektedir. Ayrıca çeşitli bölgelerde, genellikle küçük yerleşim yerlerinde yapılan panayırarda kurulan lunapark makineleri, genellikle 10 günlük periyotlarla çalışmakta, ardından da sökülüp başka panayır alanlarına taşınmakta ve gidilen yerde tekrar montaj edilmektedir. Bu tip sürekli söküp-takma işlemlerinde kalıcı mekanik hasarlara veya güvenlik zafiyetlerine neden olunabileceği açıktır. Sabit tesislerin ilk kurulumunda, mobil tesislerin ise her kurulumunda tesisdeki her bir makine ve yapının işletmeye alınmadan TS EN 13814'e göre test ve kontrolleri yapılmalıdır. Ancak garantili ve güvenli çalışmayı taahhüt edecek olan test ve kontrol raporları ile periyodik kontrol raporlarının düzenli olarak ilgili idareye sunulmadığı yaygın bir gerçektir. Bu noktada, söz konusu eğlence makinelerinin kontrol edildiğine dair bir evrak istemek ve evrakin altında imzası bulunan kişinin bu konuyla ilgili bir uzman olup olmadığını sorgulamadan evrakları kabul etmenin, makine ve tesisin güvenli olduğu anlamına gelmeyeceğini ve ilgili belediyelerin sorumluluğunu ortadan kaldırmayacağını belirtmeliyiz.

Sadece ruhsat aşamasında, kontrol edildiğine dair yetersiz bir evrak isteyerek daha sonra kontrollerin düzenli aralıklarla yapıp yapılmadığını takip etmeden bu yerlerin güvenlikleri sağlanamaz. Bu nedenle yaşanan veya yaşanacak kazalarda sorumlular bellidir. İlk kurulum, bakım, onarım ve işletme giderlerini kâr hırsıyla yanlış bir "maliyet" anlayışıyla göze almayarak can ve mal güvenliğini ihlal edenler ile halen denetim mekanizmalarını çalıştırmayan ve bu kazalar sonucunda meydana gelen ölümleri seyretmekle yetinen, kendilerinde suç olmadığını belirten yetkilileri uyarıyoruz.

TMMOB Makina Mühendisleri Odası olarak, 150 noktada uzman makina mühendislerine dayalı örgütlü yapımızla denetim faaliyetlerinde elde ettiğimiz bilgi ve birikimi paylaşmak, tüm birimlerimizde iş yeri ruhsatı düzenlenmesi aşamasında görev almaya, eğlence makinelerinin operatör ve bakım personelinin eğitimlerini düzenlemeye ve makinelerin sağlıklı ve güvenli kullanımı için mevzuatta tanımlı periyodik kontrollerinin yapılmasında kamu adına ve kamu güvenliği için görev almaya hazır olduğumuzu kamuoyuyla paylaşıyoruz. Bunun yanı sıra ilgili bakanlıkları ve yerel yönetimleri acil tedbir almak üzere mevzuat düzenlemesi yapılması konusunda göreve çağırıyor ve çözümün "kamusal denetimi" olduğunu hatırlatıyoruz.

Ali Ekber ÇAKAR
TMMOB Makina Mühendisleri Odası
Yönetim Kurulu Başkanı
(5 Temmuz 2011)

43. DÖNEM ODA DANIŞMA KURULU ÜÇÜNCÜ TOPLANTISI YAPILDI

43. Dönem Oda Danışma Kurulu üçüncü toplantısı, 9 Temmuz 2011 tarihinde Ankara'da 70 Danışma Kurulu Üyesinin katılımıyla düzenlendi. Toplantıda Danışma Kurulu üyeleri Oda'nın on dört aylık çalışmalarını ve gündemdeki konuları değerlendirdiler. Makina Mühendisleri Odası (MMO) Yönetim Kurulu Başkanı Ali Ekber ÇAKAR'ın açılış konuşmasıyla başlayan toplantı Oda Yönetim Kurulu Sekreteri Yunus YENER'in 14 aylık çalışma raporunu sunmasıyla devam etti. Yunus YENER'in ardından söz alan Danışma Kurulu üyeleri hükümetin çıkardığı kanun hükmünde karamamelere yönelik TMMOB'nin ve Oda'nın nasıl bir tutum izlemesi gerektiğini değerlendirdiler.

“TMMOB'YE STRATEJİK BİR OPERASYON DÜZENLENİYOR”

Danışma Kurulu toplantısının açılışında konuşan Oda Yönetim Kurulu Başkanı Ali Ekber ÇAKAR, yaptıkları toplantının, hükümetin seçimleri ve sonuçlarını beklemeksizin kamu idari yapısını yeniden düzenlemeye, meslek odalarını işlevsiz kılmaya ve rant alanlarını genişletmeye yönelik yayınladığı Kanun Hükmünde Karamameler (KHK) nedeniyle daha da önem kazandığını vurguladı. İktidarın TMMOB ve bağlı odalarına yönelik stratejik ve yapısal bir operasyon düzenlediğinin altını çizerek Çakar, bu sıcak gelişmeyi toplantıda doyurucu bir şekilde

değerlendirmek ve değerlendirmeleri Oda bünyesinde örgütsel refleksleri geliştirici tarzda yaymak durumunda olduklarını savundu. Oda'nın önyak olduğu 15 Mayıs TMMOB Mitingi'nin ne kadar isabetli olduğunun bugün çok daha iyi anlaşıldığını ifade eden ÇAKAR, Oda Yönetim Kurulu adına teşekkürlerini yineledi ve böylesi kritik anlarda toplanma, birlikte hareket etme ve eylemlilik düzeyinin yükseltilmesi gerekliliğine işaret etti. Söz konusu KHK'lerle ilgili olarak TMMOB Başkanı Mehmet SOĞANCI'nın Birlik örgütlülüğüne yönelik yayınladığı iki mesajdan ve ara sohbetlerde yaptıkları değerlendirmelerden hareketle bu karamamelerin amaç ve hedeflerine yönelik ön fikirler oluşturduklarını kaydeden Çakar, “Odamız bu konunun organları, üyeleri ve kamuoyu nezdinde tam anlaşılabilirliğine katkıda bulunmak için bir broşür çalışması yaparak konuyu kapsamlı olarak irdelemiş ve broşürü bu toplantıya yetiştirmiştir. Anayasa ve ilgili Yetki Yasası'na aykırılık taşıyan bu düzenlemeler Meclis'te uzlaşma ve tartışma ortamından kaçırılarak başka bir görünüm altında kamuoyuna sunulmaktadır. Görünen odur ki, 'Torba Yasa' usulü dahi külfet olarak görülmüş ve parlamenter sistemin kuvvetler ayrılığı ilkesi fiilen sonlandırılmıştır” diye konuştu.

Söz konusu karamamelerin, “Türkiye'nin kamu idari yapısı/yönetimi” olarak adlandırılan alanlarda 30 yıldan beri sürdürülen, kamuyu ve ekonomiyi serbestleştirme süreçlerine sokan neoliberal dönüşümün TMMOB'ye ve diğer kamu kurumu niteliğindeki anayasal meslek kuruluşlarına uzanma çabasının bir ürünü olduğunu belirten Ali Ekber ÇAKAR şöyle konuştu: “Bu karamameler, 'kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının' örgütlülüğüne yönelik operasyonel bir karardır; temsil sistemiyle karar mekanizmalarında söz sahibi olmak ve meslek odalarının kamusal yönünü yok etmeye yöneliktir. Anayasal kapsam veya çerçevesinin yok edilmesi önerisini de içeren Cumhurbaşkanlığı Devlet Denetleme Kurulunun 'Meslek Kuruluşları Üzerine Araştırma ve

İnceleme Raporu'ndan hareketle gündeme gelmiştir. Cumhurbaşkanlığı Devlet Denetleme Kurulu Raporunda, 'kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarına ilişkin Anayasa'nın 135'inci maddesinin yeniden düzenlenmesi' özel olarak belirtilmektedir. Yine bu raporda, 'kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları'nın 'idare içinde yapılandırılmış' olmaları eleştirilmekte ve 'Kamusal tipteki örgütlenme modeli, meslek kuruluşlarının tam anlamıyla bir sivil toplum kuruluşu haline dönüşmesini engelleyen bir ortam oluşturmakta (...) mesleki örgütlenmenin mecburi, tekeli ve hiyerarşik yapısını da pekiştirmektedir' denilmektedir. En özet haliyle bu ve benzeri gerekçelerden hareketle ilgili anayasal meslek kuruluşlarının idari, iç işleyiş, mali yapı, üyelik, genel kurullar ve seçim sistemlerinin değiştirilmesi gerektiği uzun uzun belirtilmektedir."

Söz konusu kararnameler ve özel olarak TMMOB'yi ilgilendiren 644 sayılı Çevre ve Şehircilik Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin dayanağı olan Yetki Yasası'nın, tam adı 6223 sayılı Kamu Hizmetlerinin Düzenli, Etkin ve Verimli Bir Şekilde Yürütülmesini Sağlamak Üzere Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Teşkilat, Görev ve Yetkileri ile Kamu Görevlilerine İlişkin Konularda Yetki Kanunu olan düzenlemenin iki ana amacının bulunduğunu ve bu amaçların TMMOB'ye yönelik düzenlemelere dayanak oluşturamayacağını belirten Oda Başkanı, şu noktalara dikkat çekti: 'Yetki Yasası'na bakıldığında; 'Bu kanunun amacı, kamu hizmetlerinin düzenli, süratli, etkin, verimli ve ekonomik bir şekilde yürütülmesini sağlamak üzere;

a) Kamu hizmetlerinin bakanlıklar arasındaki dağılımının yeniden belirlenerek

b) Kamu kurum ve kuruluşlarında istihdam edilen memurlar, işçiler, sözleşmeli personel ile diğer kamu görevlilerinin çalışmalarında etkinliği artırmak üzere, bunların atanma, nakil, görevlendirilme, seçilme, terfi, yükselme, görevden alınma ve emekliye sevk edilme usul ve esaslarına ilişkin konularda düzenlemelerde bulunmak üzere Bakanlar Kuruluna kanun hükmünde kararname çıkarma yetkisi vermektir."

a bendinin alt fıkraları da,

'1) Mevcut bakanlıkların birleştirilmesine veya kaldırılmasına, yeni bakanlıklar kurulmasına, anılan bakanlıkların bağlı, ilgili ve ilişkili kuruluşlarıyla hiyerarşik ilişkilerine,

2) Mevcut bağlı, ilgili ve ilişkili kuruluşların bağıllık ve ilgilerinin yeniden belirlenmesine veya bunların mevcut, birleştirilen veya yeni kurulan bakanlıklar bünyesinde hizmet birimi olarak yeniden düzenlenmesine,

3) Mevcut bakanlıklar ile birleştirilen veya yeni kurulan bakanlıkların görev, yetki, teşkilat ve kadrolarının düzenlenmesine, taşrada ve yurt dışında teşkilatlanma esaslarına' dairdir.

Meslek Odaları Anayasal Çerçevde Özerk

Bu noktada, öncelikli olarak, TMMOB'nin bakanlıklarla ilişkisinin 'anılan bakanlıkların bağlı, ilgili ve ilişkili kuruluşlarıyla hiyerarşik ilişkileri' kapsamına girmediğini belirtmeliyiz. Aynı şekilde bakanlıklarla 'Mevcut bağlı, ilgili ve ilişkili kuruluşların bağıllık ve ilgilerinin yeniden belirlenmesi' de TMMOB'yi kapsamamaktadır. Zira bizim kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları olarak yürüttüğümüz kamusal hizmetlerin, bakanlıkların ana hizmetleriyle bir ilgisi bulunmamaktadır. Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, anayasal bir çerçevede hizmet bakımından özerk, yerinden yönetim usulüyle Türkiye'nin kamu idari yapısı içinde yer almaktadır. Kısaca söz konusu Yetki Yasası, 644 sayılı Çevre ve Şehircilik Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında KHK'nin 12. maddesinin 1) bendinde yer verilen, 'Bakanlığın görev alanına giren konularla ilgili olarak mimarlık ve mühendislik meslek kuruluşlarına ilişkin mevzuatı hazırlamak ve bunları denetleme'ye ilişkin bir yetki içermemektedir. Diğer yandan 644 sayılı KHK'yle yürürlükten kaldırılmış olan 180 sayılı Bayındırlık ve İskan Bakanlığı'nın Teşkilat ve Görevleri Hakkında KHK'nin bakanlıkların görev tanımlarına ilişkin düzenlemeler bakımından karşılaştırmasını yaptığımızda, ilk göze çarpanı, geçmişte Bayındırlık ve İskan Bakanlığı'nın ağırlıklı kamu yapılarına ilişkin bulunan görevlerinin, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ile kamu yapıları dışında kalan yapıları da kapsayacak şekilde genişletilmiş olmasıdır."

TMMOB Yasalarla Kurulu Bir Kamu Tüzelkişilik

Bakanlıkların görev tanımları bakımından en önemli farklılığın Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın yetkilerinin, genel olarak yerleşme, çevre, yapılaşma ve imar gibi alanlarla ilgili ve bu alanlarda faaliyet gösteren meslek odalarının görev, yetki ve sorumluluklarını da kapsayacak şekilde genişletilmiş olmasını gösteren Ali Ekber ÇAKAR, yürürlükten kaldırılan 180 sayılı KHK'de, Bakanlığın görev alanlarıyla ilgili olmak kaydıyla dahi olsa ilgili meslek odalarının mevzuat düzenlemelerinin yapılması ve denetlenmesi gibi herhangi bir görev tanımlanmamasına dikkat çekti. Ayrıca, Anayasa'nın 135. maddesinin birinci fıkrasında "Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ve üst kuruluşları; belli bir mesleğe mensup olanların müşterek ihtiyaçlarını

karşılama, meslekî faaliyetlerini kolaylaştırmak, mesleğin genel menfaatlere uygun olarak gelişmesini sağlamak, meslek mensuplarının birbirleri ile ve halk ile olan ilişkilerinde dürüstlüğü ve güveni hâkim kılmak üzere meslek disiplini ve ahlâkını korumak maksadı ile kanunla kurulan ve organları kendi üyeleri tarafından kanunda gösterilen usullere göre yargı gözetimi altında, gizli oyla seçilen kamu tüzelkişilikleridir” hükmüne yer verildiğini hatırlatan Oda Başkanı ÇAKAR, Anayasa'nın 123. maddesinde de “İdare, kuruluş ve görevleriyle bir bütündür ve kanunla düzenlenir. İdarenin kuruluş ve görevleri, merkezden yönetim ve yerinden yönetim esaslarına dayanır. Kamu tüzelkişiliği, ancak kanunla veya kanunun açıkça verdiği yetkiye dayanarak kurulur” hükmünü de anımsattı. TMMOB'nin tam da çerçevede içinde, Anayasa'nın 135. maddesinde tanımlı kamu kurumu niteliğindeki bir meslek kuruluşu olarak 6235 sayılı Yasa'yla kurulduğunu, görev, yetki ve sorumluluklarının bu Yasa'da düzenlendiği bir kamu tüzelkişisi olduğunu vurguladı. TMMOB'ye bağlı meslek odalarının da 6235 sayılı Yasa'nın açıkça verdiği yetkiye dayalı olarak kurulduğunu kaydeden Ali Ekber ÇAKAR, TMMOB ve bağlı odaların ayrıca, Anayasa'nın kamu tüzelkişilerine kendi görev alanlarını ilgilendiren konularda yönetmelik çıkartma yetkisi tanıyan 124. maddesi uyarınca iç işleyişlerini ve mesleki denetim süreçlerini düzenlediğini belirtti. Anayasa'nın 123. maddesinde yer alan idarenin kuruluş ve görevlerine ilişkin esaslar çerçevesinde bakanlıkların merkezden yönetim, meslek kuruluşlarının ise yerinden yönetim esasına dayalı idari kuruluşlar olarak nitelendiğini ifade etti.

İşleyişle İlgili Mevzuat Yasayla Yapılabilir

Merkezi idare ile yerinden yönetim kuruluşları arasındaki vesayet denetimine ilişkin en temel hususun vesayet denetimine tabi yerinden yönetim kuruluşlarının “kamu tüzelkişiliği” ve “özerklik gibi iki asli unsura sahip olmalarını gösteren Oda Yönetim Kurulu Başkanı Ali Ekber ÇAKAR, “Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'na meslek odalarıyla ilgili verilen görevler ise Anayasa'nın 135. maddesinde yer alan ‘kanunla kurulma’ ve ‘Devletin idari ve mali denetimine ilişkin kuralların kanunla düzenleneceği esası’ ile vesayet denetimine ilişkin Anayasa ve İdare Hukuku ilkelerine açıkça aykırılık taşımakta, yerinden yönetim kuruluşu olmanın ‘kamu tüzelkişiliği’ ve ‘özerklik’ şeklindeki asli unsurlarını zedelemektedir. Nitekim 644 sayılı KHK'nin 12. maddesinin 1. fıkrasının (g) bendinde yer alan ‘Kamu kurum ve kuruluşları ile gerçek kişilere ve özel hukuk tüzel kişilerine ait her türlü yapıların denetlenmesinde görev alan mimar ve mühendisler ile yardımcı kontrol elemanlarını denetlemek, ilgili idareler ile denetim ve müşavirlik kuruluşlarınca denetlenmesini sağlamak’; ile (ı) bendinde yer alan ‘Bakanlığın görev alanına giren konularla ilgili olarak mimarlık ve mühendislik meslek kuruluşlarına ilişkin mevzuatı hazırlamak ve bunları denetlemek’ görev ve yetkileri, ‘kanunla düzenleme’ kuralına aykırılık teşkil ettiği gibi ayrı bir kamu tüzel kişisi olan meslek odalarının yerine geçerek mevzuat düzenleme anlamını içermekte ve vesayet ilişkisini çok çok aşan, hiyerarşik bir ilişkiye tekabül etmektedir. Özetle, meslek odalarının kuruluş ve işleyişle ilgili mevzuatın mutlaka yasa düzeyinde yapılması gerektiği Anayasa hükmüdür. Bu nedenle, meslek odalarının kuruluş ve işleyişine ilişkin herhangi bir mevzuatın hazırlanması yetkisinin bir bakanlığa devredilmesi olanağı bulunmamaktadır. Bu nokta bizim hukuki dayanaklarımız ve haklılığımıza işaret etmektedir. Bu hususun bilince çıkarılması çok önemlidir. Bırakalım şu anki 644 sayılı KHK'deki mevzuatımızı değiştirmeye yönelik hususları, TMMOB Yasası bile değiştirilse, o da Anayasa'ya aykırılık oluşturacak ve bu kez Anayasa'nın 123, 124 ve 135. maddelerinin değiştirilmesi gerekecektir. TMMOB, Odamız ve bütün odalarımız, bu konunun her evresine uygun güçlü bir hukuk mücadelesi, etkili bir kamuoyu oluşturma politikası izlemek durumundadır. Yeni kurulan bakanlıkların görev ve yetkilerinin; mesleğimize, insanımıza ve ülkemize ne getirip götürdüğünün açığa çıkarılması önümüzde önemli bir görev olarak durmaktadır. Bizim hazırladığımız broşür gibi temel belgelerin TMMOB ve diğer odalarca da hazırlanması, kamuoyuna etkili bir şekilde sunulmaları; şubelerimiz ve odamız bütününde kurullarımız, örgütlü üyelerimiz, komisyonlarımız, tüm birimlerimiz, teknik görevlilerimiz ve bütün çalışanlarımızla büyük bir duyarlılıkla değerlendirilmesi; basın-yayın kuruluşları, siyasi partiler, emek ve meslek örgütleri, akademik dünya ve kamuoyu ile değerlendirmelerimizin paylaşılması, daha etkili ilişkiler geliştirilmesi ve yeni-yaratıcı etkinliklere yönelmemiz, mücadelenin boyutlarının belirlenmesi açısından büyük önem taşımaktadır” diye konuştu.

Yeni Anayasa Girişiminin Demokrasiyle Alakası Yok

“Yeni Anayasa” konusunda TMMOB Seçim Bildirgesi'nin sonunda yer alan “TMMOB nasıl bir anayasada uzlaşır?” başlığı altındaki, 57-59. sayfalarda yer alan belirlemelerin TMMOB ve Oda'nın her biriminde içselleştirilmesi gerektiğini savunan ÇAKAR, bununla birlikte “yeni anayasa” konusunda egemen siyaset alanındaki bütün “uzlaşma” arayışlarının tamamen dışında kalarak, gerek doğrudan kendileri gerekse doğrudan ülkemizi ve halkımızı kemiren liberalleştirme felsefesine güçlü bir şekilde “dur” demeleri gerektiğini vurguladı.

Yeni anayasa girişiminin demokrasi ve özgürlüklerle bir alakası olmadığını işaret eden ÇAKAR, yeni anayasa girişiminin neoliberal serbest piyasa düzeninin anayasal statüye kavuşturulması çabası olarak gündeme geldiğini kaydetti. Türkiye'nin sosyo-ekonomik yapısını ve kamu yönetimini tamamen liberalleştirmeye ve otoriter bir yönetim tarzı oluşturmaya yönelik "yeni anayasa" girişimlerine karşı, bütün emek ve demokrasi güçleriyle birlikte ülkemizin bağımsızlığından, emekten, halktan, barış içinde bir arada yaşamdan yana ve eşitlikçi, özgürlükçü, demokratik, halkçı-toplumcu bir anayasa perspektifinin oluşması ve etkin kılınması için TMMOB'nin inisiyatif alması gerektiğini savundu.

"Dik Duruşumuzu Korumalı ve Güçlendirmeliyiz"

Demokrasi, hak, hukuk, adalet gibi kavramların insanlığın gelişimiyle birlikte toplumsal yaşamla bütünleşerek bugüne geldiğini söyleyen ÇAKAR, ancak bu kavramların bugün gerek siyasi iktidar, siyasi partiler ve gerekse basın, yayın kuruluşlarında görev yapan bazı kişiler ve bu kişilerin görüşlerine başvurduğu akademik çevrelerce anlamlarından koparılarak tartışıldığını belirtti. Bu tartışmalar bugün toplumda bir körleşmeye ve dezenformasyona yol açtığını vurgulayan ÇAKAR şöyle konuştu: "Son KHK'ler toplumda gerçek içeriğiyle algılanamamış ve yalnızca hükümet yapısında bir değişiklik olarak algılanmaktadır. Bu noktada biz gerçekçi yaklaşımlar içinde olmalıyız. Üzerimize gelindiğini bilelim ve ona uygun ciddi yaklaşımlar ve önlemler geliştirelim. Ancak gerileme, dağılma ya da yalnızca savunma psikolojisiyle davranmayalım. Gerek insan hakları gerekse mesleki demokratik haklar ve evrensel hakların sınırları, iktidarların takdirine bırakılabilecek temelsiz haklar demeti değildir. Bu çerçevede karşı adımları örgütleyelim, haklılığımızı ve yasal dayanaklarımızı bilelim, kamuoyuna kendimizi iyi anlatalım. İzlenen parçacı ve rant temelli politikalar nedeniyle çevre tahribatında en fazla paya sahip 'imar ve yapılaşma' ile kurumsal kontrolün yok edilmesinin bu alana yönelik tüm yasal düzenlemelerin etkisiz hale getirilmesinin, kentsel dönüşüm ve Galataport gibi projelerin hayata geçirilmesinin, doğal, kültürel ve tarihi mirasın rant talanına engel olmaktan çıkarılmasının önünün açılacağı, üst ölçekli plan yapmaktan parselasyon planını yapma ve ruhsat aşamasına kadar tüm süreçte yetkili kılınması; yerel idareler üzerindeki vesayetin artırılması, merkezi idarenin keyfiyet alanının genişletilmesinin önündeki engellerin kaldırılacağına meslek alanlarımızın serbestleştirilmesi ve kamu yönetiminin liberalleştirilmesiyle rant-çıkar ilişkilerinin nasıl yaygınlaşacağını iyi anlatalım. Kamusal denetim ve mesleki denetim eksikliğinin toplumsal yaşamdaki tezahürlerini iyi gösterelim. Ülkenin yargısını, eğitim kurumlarını yeni bir düzene sokan iktidarın 'ustalık' dönemindeki hedefleri arasında TMMOB'yi düzenlemek de var. Bunları iyi görelim ve iyi anlatalım. İhtiyacımız budur. TMMOB anayasa referandumunda ve genel seçimlerde liberal rüzgârlar karşısında eğilmemiş, dik duruşunu sürdürmüş nadir örgütlerin başında gelmektedir.

Bu duruşu gözbebeğimiz gibi korumak ve güçlendirmek durumundayız. Önümüzdeki süreçte Odamız ve TMMOB'de yaratılan birlik esprisi en üst düzeyde korunmalıdır. Disiplin ve dayanışmamızı geliştirmek, TMMOB'ye ve odalarımıza yönelik olası ani saldırılara karşı hazırlıklı ve anında refleks geliştirebilecek durumda olmak için gündemimizi toplumsallaştırmak ve bu yönde aktif görevler üstlenmek, öncelikli görevlerimiz arasında olmalıdır. 'Yaşasın MMO örgütlülüğü, yaşasın TMMOB örgütlülüğü' diyerek sözlerimi tamamlıyor, öneri, görüş ve katkılarınızın çok önemli olduğunun altını çiziyor; toplantımızın verimli ve üretken geçmesini diliyor, hepinizi sevgi, saygı ve dostlukla kucaklıyorum" dedi

DEMİRYOLU TAŞIMACILIĞINDAKİ AŞIRI GERİLEME DURDURULMALI!

1975 yılında Sürat Demiryolu Projesi'nin yatırım programına alınmasıyla başlayan "hız" öyküsü ani kararlarla kaosa dönüşmüş ve en sonunda 22 Temmuz 2004 tarihinde Haydarpaşa-Ankara seferini yapan "hızlandırılmış tren" in Sakarya'nın Pamukova ilçesinde raydan çıkarak devrilmesi sonucu 41 yurttaşımız ölmüş, 81 yurttaşımız yaralanmıştı. Bu olay üzerine "hızlandırılmış tren" ve demiryolu politikaları kamuoyu nezdinde daha tartışılır olmuştur.

Odamız, Ulaşımında Demiryolu Gerçeği Raporu'yla mevcut durum, sorunlar ve izlenmesi gereken politikaları ayrıntılı olarak belirlemiştir. Odamız ve konuyla ilgili duyarlı çevrelerin tespit ettiği üzere demiryolları, 1950'lerden itibaren karayolu ağırlıklı ulaşım politikaları lehine ikinci planda kalmıştır. Demiryollarının yüzde 41,5'i Cumhuriyet'ten önce yapılmış; 1923-1950 arasında yılda ortalama 172 km; 1950 sonrasında yılda ortalama 34 km demiryolu inşa edilmiştir. 1950 yılında 9 bin 24 km olan toplam demiryolu hattı uzunluğu bugün 11 bin 52 km'dir. 61 yılda yalnızca bin 981 km demiryolu yapılmıştır. Anahat yapımı ise 1951 sonrasında toplam 972 km, yıllık ortalaması ise 16 km olarak gerçekleşmiştir.

Sonuçta demiryolu yolcu ve yük taşımacılığında olağandışı gerilemeye yol açmıştır. 1950 yılında demiryolu taşıma oranları yolcuda yüzde 42, yükte yüzde 78 iken, bugün yolcuda yüzde 1,8'e, yükte yüzde 5,4'e gerilemiş; karayolu taşımacılığı ise aynı dönemde yükte yüzde 19'dan yüzde 94,6'ya, yolcuda ise yüzde 98,3'e yükselmiştir.

Uluslararası istatistiklere göre Türkiye 21 Avrupa ülkesi arasında demiryoluyla yolcu taşımada yüzde 2,3 ve yük taşımada yüzde 4,4 oranıyla sondan ikinci sıradadır.

Kaynaklarını karayolları üzerinden uluslararası petrol ve otomotiv tekellerine akıtarak demiryolu ve denizyolu taşımacılığını gerileten dışa bağımlı ulaşım politikaları bu durumun başlıca nedenidir. AB uyum programları, Dünya Bankası ve IMF'ye verilen taahhütler uyarınca serbestleştirme, özelleştirme, "yap-ışlet-devret", "yap-ışlet" ve "kamu-özel sektör ortaklığı" yoluyla kamunun güçsüz kılınıp özel sektörün güçlendirilmesi politikaları uygulanmaktadır. Bu kapsamda TCDD'nin yeniden yapılandırılması yoluyla altyapı ve işletmeciliğin bölünmesi, kurum yapısının parçalanması, faaliyetlerin yatay bölünmeye tabi kılınması, özelleştirme ve taşınmazların satılması, istihdamın azaltılması, teknik yeteneklerin zayıflatılması yoluyla demiryollarının yerli, yabancı sermayeye açılması hedeflenmiştir.

Azaltılan personelle çok iş çıkarma, esnek ve güvencesiz çalışma koşulları, performansa bağlı ücret politikası, siyasi ve ehil olmayan kadrolaşma, iş gücü kalitesinin düşürülmesi; istasyonları kapatma, yolcu trenlerinin azaltılması, lojmanların satılması, permi haklarının kaldırılması, hastane ve eğitim tesislerinin kapatılması söz konusudur.

"Genel Demiryolu Kanunu Tasarısı" ve "TCDD İşletmesi Genel Müdürlüğü'nün Yeniden Yapılandırılması ve Türkiye Demiryolu Taşımacılığı AŞ Kurulması Hakkında Kanun Tasarısı"yla bir bütün olarak 154 yıllık demiryolu kazanımları ve TCDD'nin tasfiyesi amaçlanmaktadır.

Oysa doğru bir demiryolu politikası, hat kapasitesi, arazi, maliyet, kullanım ömrü, güvenlik, enerji verimliliği, petrole bağlı olunmaması, çevre gibi temel unsurlara ve kamusal hizmet perspektifine dayandırılmalıdır. Aşağıdaki öneriler bu açıdan değerlendirilmelidir.

- Mutlaka ciddi bir "Ulaştırma Ana Planı" yapılmalı; bu plan kapsamında demiryolu, denizyolu, havayolu ve karayolu için ayrı ayrı Ana Planlar hazırlanmalıdır.

- Ulaşım politikaları karayolu, denizyolu, demiryolu, havayolu taşımacılığının, seri, ekonomik, çevreci, güvenli ve hızlı, tek bir taşıma zinciri oluşturacak şekilde entegre edilmesini içeren Kombine Taşımacılığa yönelim ekseninde belirlenmelidir.
- Tüm ulaşım modları arasında uyum sağlanarak yük ve yolcu taşımada ağırlık demiryolu taşımacılığına verilmeli, demiryolu taşıma oranları planlı olarak artırılmalıdır.
- Ulaştırmanın bütünü ve demiryollarında, altyapı, araç, arazi, tesis, işletme ve taşınmazlara yönelik bütün özelleştirmeler ve belediyeler ile üçüncü şahıslara devirler durdurulmalıdır.
- Yeni raylı sistemlerin mevcut ulaşım ağlarıyla entegrasyonu sağlanmalı, Ankara-İstanbul hattı ile Boğaz Tüp Geçit projesi arasında bağlantı kurulmalı, kentlerde başta metro olmak üzere hafif raylı sistemler yaygınlaştırılmalıdır.
- Ulaştırma master planlarında, birim enerji tüketimi daha düşük olan demiryolu ve denizyolu sistemlerine öncelik verilmeli, mevcut sistemler kapasite ve verimlilikleri geliştirilerek kullanılmalı; ulaşım da petrol bağımlılığının azaltılması hedeflenmeli; mevzuat bu doğrultuda gözden geçirilmelidir.
- TCDD'nin parçalanarak işlevsizleştirilmesi, siyasi kadro atamaları ve her düzeydeki uzman kadro kıyımına son verilmelidir. TCDD'nin personel açığı siyasi değil, mesleki ve teknik ölçütler içinde giderilmeli; "performansa göre ücret", "toplam kalite yönetimi" vb. uygulamalar kaldırılmalıdır.
- Hizmet dışı bırakılan bakım ve tamir atölyeleri ve bütün tesisler yeniden işlevli kılınmalıdır.
- Dünya Bankası ve uluslararası sermayenin istemleri doğrultusunda hazırlanan Demiryolu ve TCDD Kanun Tasarısı Taslakları geri çekilmelidir.
- TCDD'nin borçlandırılması ve zarar ettirilmesi politikası terk edilerek TCDD borçları kamu tarafından üstlenilmelidir.
- TÜDEMSAŞ, TÜVASAŞ, TÜLOMSAŞ gibi TCDD fabrikaları lokomotif ve vagon üretecek teknik düzeye getirilmeli, montaj değil, üretim esaslı bir yapıya sahip olmalı; demiryolu yan sanayisine (ray, tekerlek vb.) yatırım yapılmalıdır.
- TCDD, nitelikli personel yetiştirilmesi için üniversiteler ve meslek odalarıyla işbirliği yapmalı, meslek içi eğitim geliştirilmeli, kapatılan meslek liseleri yeniden açılmalıdır.
- Demiryolu modlarındaki atıl kapasitelerin değerlendirilmesi için işletme iyileştirmeleri yapılmalı; demiryolu hatları ciddi ve bütünlüklü bir tarzda onararak yeniden yapılandırılmalı; ulaşım güvenliğini etkileyen hatlar en kısa sürede onarılmalı, elektrifikasyon ve sinyalizasyon gereksinimleri karşılanmalıdır.
- Ülkenin ve kentlerin kaderini etkileyecek projelerde meslek odaları, üniversiteler ve ilgili meslek örgütlerinin görüşleri alınmalı, karar süreçlerine katılmaları sağlanmalıdır.

Ali Ekber ÇAKAR
TMMOB Makina Mühendisleri Odası
Yönetim Kurulu Başkanı
(21 Temmuz 2011)

DEPREMLERE KARŞI ÖNLEMLER BÜTÜNLÜĞÜ VE GÜVENLİ YAPILAŞMA İÇİN YENİ BİR YAPI DENETİM YASASI ÇIKARILMALIDIR

Oda Yönetim Kurulu Başkanı Ali Ekber ÇAKAR, 1999 Marmara depreminin 12. yıldönümü nedeniyle yaptığı basın açıklamasıyla "Türkiye'de Deprem Gerçeği ve TMMOB Makina Mühendisleri Odası'nın Önerileri Oda Raporu"nu kamuoyunun bilgisine sundu.

Deprem, çok bilimli bir mühendislik, mimarlık alanı olmasına karşın ülkemizde bu disiplinler geriletilmeye çalışıldığı için gerekli katkılar alınamamaktadır. TMMOB Makina Mühendisleri Odası (MMO), konut, sanayi, enerji, ulaşım vb. birçok alana dek uzanan tesisat-mekanik tesisat sistemlerinin toplumsal yaşam, deprem ve diğer afetlerde taşıdığı önem itibarıyla, Türkiye'de Deprem Gerçeği ve TMMOB Makina Mühendisleri Odası'nın Önerileri Oda Raporu'ndaki bazı temel hususları 1999 Marmara depreminin 12. yıldönümünde kamuoyunun dikkatine sunmaktadır.

Yapı Denetiminin Mevcut Durum

81 ilimizin 55'inin Birinci Derece Deprem Bölgesi'nde bulunmasına karşın Yapı Denetim Yasası'nın 2001'de yalnızca 19 ili kapsamına alması, tüm illeri ise ancak 1 Ocak 2011'den itibaren kapsamış olması; Deprem Şurası, Ulusal Deprem Konseyi gibi oluşumların devre dışı bırakılması ve mühendislik, mimarlık hizmetlerine gereken önemin verilmemesi, deprem önlemlerinin ülkemizdeki yetersizliğine ilişkin ciddi ipuçları sunmaktadır.

Türkiye'de 18 milyonu aşan yapı stokunun yüzde 67'si ruhsatsız ve kaçak, yüzde 60'ı 20 yaş üzeri konutlardan oluşmakta ve yüzde 40'ı oturulamaz ve depreme karşı güçlendirilmesi gerekir durumdadır. Bu noktada yapı denetimi konusu birinci derecede önem taşımaktadır.

1999 Marmara depremi sonrasında yapılan yapı denetimi düzenlemeleri sorunları çözememiş, kamusal denetim alanını ticarileştirerek özelleştiren, katılımcılığı reddeden, meslek odalarının önerilerine kapılarını kapatan bir anlayış tercih edilmiştir. Depremle ilgili en önemli yasal düzenlemelerden biri olan 2001 tarihli 4708 sayılı Yapı Denetim Yasası'nda kamu yapıları denetim dışı kalmış ve TMMOB'ye bağlı ilgili odaların yasa ve yönetmeliklerce tanınmış görevleri içinde bulunan mühendislik, mimarlık hizmetlerinin mesleki yeterlilik, eğitim, belgelendirme ve denetleme boyutları içerilmemiştir. Diğer yandan Yasa, yapıları yalnızca bina taşıyıcı sistemlerden ibaret görmektedir. Oysa Marmara depremi sonrası yapılan incelemeler, oluşan kayıpların yüzde 80'e varan kısmının, taşıyıcı sistemlerin gördüğü zarara bağlı olarak tesisatlarda oluşan hasarlar nedeniyle meydana geldiğini göstermiştir.

Mühendislik Piyasacı Bir Zihniyetle Maliyete Feda Ediliyor

Bu gerçeklere karşın ilgili Bakanlık tarafından 2010-2014 yıllarını kapsayacak olan Stratejik Plan kapsamındaki "Stratejik Yönetim Projesi Süreç Raporu"nda dile getirilen, "Çok sayıda binanın detaylı mühendislik hesapları ile deprem güvenliğini belirlemek hem insan kaynağı hem de finansal açıdan mümkün değildir" yaklaşımı bilimsel teknik gereklilikler açısından kabul edilemez niteliktedir ve mühendisliğin kamusal hizmetten tasfiyesini öngörmektedir. "İnsan kaynağı" gerekçesindeki mühendislik faktörünün işsiz mühendisler gerçeğinin atlanarak değerlendirilmesi ve detaylı mühendislik hesapları gerekerinin bir "maliyet ve finansal" sorun olarak görülmesi, toplumun can ve mal güvenliğinin nasıl geriye atıldığını göstermektedir.

Ulusal Deprem Stratejisi Eylem Planı Taslağı 2012-2013'ün Önemli Eksikleri Var

Başbakanlık Afet ve Acil Durum Yönetimi (AFAD) Başkanlığı bünyesinde yer alan Deprem Danışma Kurulu (DDK) tarafından hazırlanan "Ulusal Deprem Stratejisi ve Eylem Planı Taslağı 2012-2023"ün (UDSEP) hazırlık süreci, Birliğimiz TMMOB'yi kapsamamıştır. Oysa bu tür stratejik planlama çalışmalarının konuyla ilgili tüm tarafları içermesi ve onların bakış açılarını da yansıtacak platformlarda şekillendirilmesi gerektiği açıktır. Bu yönetsel yanlış yanı sıra TMMOB'ye yalnızca "Meslek içi eğitim faaliyetleri" kapsamında "Sorumlu Kuruluş" olarak yer verilmekte, "İlgili Kuruluşlar" kısmında çoğu kez TMMOB belirtilmemekte; yine "İlgili Kuruluşlar" bahsinde kimi yerlerde "TMMOB" adı belirtilirken kimi yerlerde "Meslek Odaları" nitelemesiyle yetinilmekte; kimi yerlerde de "sivil toplum kuruluşları" şeklinde TMMOB ve ona bağlı kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarını içermeyen bir niteleme yapılmaktadır.

Taslakta önemli bazı yaklaşım yanlışlıkları da bulunmaktadır. Örneğin neoliberal serbestleştirme politikalarında önemli bir yer tutan "Kamu-Özel Sektör işbirliği" yöntemiyle deprem gibi komplike ve tamamen kamusal düzeydeki bir sorumluluk alanının özel sektöre terk edilmesinin, kamu idari yapısının neoliberal bir doğrultuda dönüştürülmesi ve kamusal hizmetlerin serbestleştirilip, özelleştirilmesi arasında

doğrudan bir bağ bulunmaktadır. Aynı yanlış bölgesel kalkınma ajanslarına depremle ilgili sorumluluk yüklenmesinde de görülmektedir. Zira kalkınma ajansları 'serbestleştirme, özelleştirme, sivil toplumu güçlendirme ve yerelleşme' yoluyla, kamu kaynakları ve kamu erkini ayrıcalıklar yaratacak biçimde kullanan, yasama ve yargı denetimini olabildiğince dışlayan yeni bir 'kamu yönetimi' modelinin bir parçasıdır.

Deprem Sorununa Kalıcı Önlemler İçin Öneriler

Deprem sorununa güvenli önlemler açısından yapılması gereken bazı temel hususlar şunlardır:

- Deprem öncesi, deprem sırası ve sonrasında yapılacak çalışmalara ilişkin kamu ve toplum yararını temel alan bir Ulusal Deprem Stratejisi, Türkiye Deprem Master Planı ve Afet Yönetimi Stratejik Planı oluşturulmalıdır.
- Yapı denetimi uygulamasını yönlendiren kararlar, ilgili bütün kurum ve kuruluşların katılımıyla oluşturulmalıdır. İmar, Yapı, Dönüşüm Alanları, Yapı Denetim ve Afet Yasaları; TMMOB ve bağlı ilgili odalar, üniversiteler ve ilgili kesimlerin katılımıyla düzenlenmeli; bu kuruluşlar mevzuat süreçlerinin asli unsurları olarak tanınmalıdır.
- Mevcut Yapı Denetim Yasası'nın öngördüğü, ticari yanı ağır basan yapı denetim şirketi modeli yerine; uzmanlık ve ahlaki niteliklere sahip yapı denetçilerinin etkinliğine dayalı, meslek odalarının sürece etkin katılımını sağlayacak yeni bir planlama, tasarım, üretim ve denetim süreci modeli benimsenmelidir. Mevcut Yasa iptal edilerek yeni bir yasa çıkarılmalı; 3194 sayılı İmar Yasası ve bağlı ikincil mevzuat, söz konusu model esas alınarak yeniden düzenlenmelidir.
- Bütün kamu yapıları Yasa kapsamına alınmalı; TOKİ, KIPTAŞ vb. kuruluşların inşaatlarının denetimi yeni yapı denetim sistemine dahil edilmelidir.
- Denetçi belgeleri ve takibi ile yapı denetimi mekanizmasında yer alan meslektaşların sicillerinin tutulması ve meslek içi eğitimler TMMOB'ye bağlı odalarca yapılmalıdır.
- Bina ve doğal eki mekanik tesisatının tasarım, üretim ve bakımında üretenler ve denetleyenler MMO tarafından belgelendirilmiş konunun uzmanı mühendisler olmalı, bu husus bütün yasal düzenlemeler ve Yapı Denetimi Yasası'nda yer almalıdır.
- I. ve II. sınıf gayri sıhhi müesseseler kapsamındaki endüstriyel tesislerin birbirlerine güvenlik-yaklaşma mesafeleri konusunda gerekli çalışmalar yapılarak standart ve koşullar imar mevzuatına aktarılmalı; bu mesafeler içindeki alanlar Bakanlar Kurulu Kararı ile "afet bölgesi", "yapı yasaklı alan" ilan edilmelidir.
- Okullar, hastaneler başta olmak üzere kamu yapılarının depreme karşı güvenli olup olmadıklarının konunun uzmanı mühendisler tarafından tespitine yönelik çalışmalarda üniversiteler, TMMOB'ye bağlı ilgili odalar ve belediyeler yer almalıdır.
- Sağlık, su, yağmur suyu, atık-sıcak-kızgın su, buhar, kızgın yağ, ısıtma, soğutma, asansör, doğal gaz, LPG, sanayi gazı, yakıt, acil durum, ışıklandırma, yangın, elektrik, yalıtım, güvenlik, depolama, havuz, iletişim ve ulaştırmaya ilişkin tüm tesisat uygulamaları deprem, acil ve afet durumları açısından incelenmeli, TMMOB'ye bağlı ilgili odalar eğitim, belgelendirme ve denetim süreçlerine tabi olmalıdır.
- Doğal gaz, elektrik, ısıtma kazanları, jeneratörler ve gaz tesisatları için erken uyarıcı ve gaz/akım kesici sistemler uygulanmalı, denetimleri meslek odalarınca yürütülmelidir.
- Doğal gaz firmalarının MMO'dan yetki belgeli mühendislerle çalışması sağlanmalı; doğal gaz projeleri ve montaj denetimleri MMO'nun mesleki denetiminden geçirilmelidir.
- Yapı Sigortası ve Mesleki Sorumluluk Sigortası sistemine bir an önce geçilmelidir.

MMO, bütün yetkilileri bu konularda gerekli adımları atmaya ve işbirliğine çağırılmaktadır.

Ali Ekber ÇAKAR
TMMOB Makina Mühendisleri Odası
Yönetim Kurulu Başkanı
(16 Ağustos 2011)